

A debat

Entrevistes a usuaris de biblioteques

Entrevistes a usuaris de biblioteques

Cristina Garreta Girona, Antoni Espadas, Núria Ferran Ferrer, Josep Turiel Diez

Usuaris de la secció infantil de la Biblioteca Central Xavier Amorós de Reus

Per a la realització d'aquesta entrevista, hem parlat amb 13 nens i nenes d'entre 6 i 13 anys de la Biblioteca Central Xavier Amorós de Reus. Després hem agrupat les respostes comunes i hem creat un interlocutor col·lectiu i fictici per fer més amena la seva lectura.

1. Què et porta normalment a venir a la biblioteca?

Principalment venim pels llibres, perquè ens agrada llegir, però també per buscar algun llibre que ens demanen i no tenim, perquè ens agraden molt els contes, o perquè ens agrada buscar informació de temes diversos, com els dinosaures.

Un altre motiu és Internet, ja sigui per poder jugar o sigui per buscar la informació que ens demanen per fer treballs.

A la resta ens agrada venir per buscar pel·lícules, fer els deures i participar en les activitats

2. Acostumes a visitar-la amb regularitat o només quan tens alguna necessitat concreta?

La majoria venim sovint i alguns cada dia, quan ens avorrim a casa o perquè tenim l'hàbit de venir un cop a la setmana a canviar els llibres. Però també hi ha els que venim poc, només quan tenim una necessitat puntual. Una petita part venim a temporades. Venim uns dies seguits i després estem temps a tornar.

3. Què recordes del primer dia que vas venir?

La majoria no ens en recordem gens ni mica; algú, però, recorda que ens hi van portar els pares o els cosins. La majoria d'aquells que ens en recordem, va ser per l'Hora del conte. La resta vam venir pel club de lectura i les visites didàctiques amb l'escola.

Només recordo que no sabia res d'informació, que estava perduda i no sabia per on començar (Sara, 12 anys).

4. Quan necessites una informació, on la busques primer, a Internet, a la sala pel teu compte o ho demanes als bibliotecaris?

Uns pocs no venim mai a buscar informació, perquè ja ens ajuden els pares a casa. La grandíssima majoria, quan necessitem res, ho busquem pel nostre propi compte entre els llibres de la sala, tot i que hi ha una part important que demanem ajuda al personal de la biblioteca. Finalment, hi ha un petit grup que ho busca directament per Internet als ordinadors de la sala.

5. Et sembla que el personal de la biblioteca t'atén prou bé quan els demanes ajuda?

Som uns poquets que mai ens adrecem per res als bibliotecaris. Una mica més de la meitat no tenim cap problema amb el personal i ens atenen molt bé. Hi ha un grup important que pensem que tenen massa feina i que no estan prou per les nostres necessitats; van sempre molt atabalats.

6. Quin és el principal defecte que li trobes a la biblioteca? Alguna idea per millorar?

La meitat pensem que no hi ha cap defecte i que tot està molt bé. La resta és molt variada, però dues demandes importants són que volem més ordinadors i que volem més música i cinema variats i per a totes les edats. Les altres opinions són:

Hi hauria de ser tot, i de vegades falten algunes coses (Bryan, 10 anys).

Caldria fer més activitats, i no només per a nens petits, com documentals, cinema, jocs... (Asma, 11 anys).

No està bé que quan facis ESO ja vagis a la sala dels adults (Sara, 12 anys).

7. Què és el que més t'agrada trobar-hi? I allò que t'agradaria que hi fos?

Aquí cadascú tenim les nostres preferències. De tot allò que hi ha, preferim Internet i els contes i també els còmics. Després també ens agraden els llibres d'història i geografia, les revistes i les activitats.

El millor és que trobem a cada moment les pel·lícules o els llibres que busquem (Irene, 9 anys).

Sobre les coses que ens agradaria que hi fossin, tornem a demanar més ordinadors i més personal i que hi hagi a la sala sempre les mateixes persones treballant-hi. Altres desitjos són: tenir la Playstation, més pel·lícules i documentals i els llibres més actuals.

8. Què et sembla que fa que algú no vagi mai a la biblioteca?

En aquest punt tots estem d'acord que la gent és lliure de

venir o no a la biblioteca. Algú opina que és perquè hi ha a qui no li agrada llegir.

9. Vols pensar un missatge per fer un anunci de la biblioteca?

La biblioteca és molt interessant (Sara, 12 anys)

La biblioteca té molta informació (Halima, 11 anys)

La biblioteca és divertida (Mohamed, 12 anys; Bryan, 10 anys; Naima, 13 anys)

La biblioteca és culturitzar-te (Irene, 9 anys)

Fer Internet està bé (Hafida, 11 anys)

La biblioteca té molts llibres (Andrea, 10 anys)

La biblioteca està molt bé (Adrià, 10 anys)

A la biblioteca fan activitats (Asma, 11 anys)

A la biblioteca hi ha moltes pel·lícules (Abdelsamad, 6 anys)

A la biblioteca hi ha llibres molt xulos (Judith, 8 anys)

A la biblioteca t'ho passes molt bé (Nerea, 6 anys)

Fina Pastor, usuària de la Biblioteca Districte 6 de Terrassa

La Fina Pastor és lectora constant i usuària habitual de biblioteca pública. Veïna del barri de Sant Pere Nord de Terrassa, acostuma a visitar i fer ús de la Biblioteca Districte 6, la seva biblioteca de proximitat, de la qual també forma part del Club de Lectura.

1. Què et porta normalment a visitar la biblioteca?

Vaig buscant tranquil·litat. Després d'una llarga jornada laboral, em relaxa molt passar una estona allà, remenant llibres o simplement llegint el que dugui a sobre.

2. Cerques a la biblioteca la tranquil·litat que de vegades ens costa trobar a casa?

Bé, a la biblioteca no he de passar l'escombra ni rentar plats. Vist així...

3. Acostumes a visitar-la amb regularitat, o quan tens alguna necessitat concreta?

La visito regularment, gairebé sempre amb la meva filla, que té 7 anys.

4. Recordes la teva primera vegada? Quin record guardes de la teva primera visita?

Més que la primera vegada, recordo la sensació, quan era petita, de tenir-ho tot al meu abast. Podia passar-me hores mirant els contes de la secció d'infants. Per a mi fou tot un descobriment.

5. Avui en dia, encara esperes que et sorprengui?

Absolutament; cada cop que trio un llibre.

6. Quan necessites informació, on la cerques primer, a Internet, a la biblioteca pel teu compte o li demanes a un bibliotecari?

Normalment, la busco a Internet.

7. Internet ens deixarà sense feina?

No ho crec pas. La informació d'Internet l'alimenten persones. D'altra banda, a mi el catàleg col·lectiu no m'ha preguntat mai si m'ha agradat un llibre, ni me n'ha recomanat d'altres.

8. Segons la teva opinió, el personal de la biblioteca es preocupa prou pels usuaris que fan ús del centre o està més preocupat pel funcionament del centre i la documentació que gestiona?

Crec que fan bé ambdues tasques. Quant al suport als

usuaris, és notable la millora d'uns anys ençà, segurament per l'augment de recursos de què es disposa.

9. Ara som més simpàtics?

Sí, deu ser aquest el secret del vostre èxit. Continueu així i, en cinc anys més, tots alts i rossos.

10. Penses que ens sabem vendre o hem de millorar la nostra imatge?

I tant que us sabeu vendre! En els darrers anys, el canvi de xip és innegable. La d'ara, és una biblioteca amable, que estimula la lectura i convida a la participació. Jo diria que us heu obert al món.

11. És que els bibliotecaris som tímids de mena.

Vaja! Un dia vaig sentir, en un club de lectura, que certes novel·les són perilloses. A veure si serà veritat!

12. Quin es el principal defecte que té la biblioteca? Alguna idea per polir-lo?

Més que un defecte, jo trobo un inconvenient en el sistema de préstec: en el cas de la novel·la, la renovació hauria d'estar permesa tot i que hi hagi reserves fetes. I és que és molt frustrant haver de tornar un llibre sense haver-lo pogut acabar. Fins i tot t'has de "barallar" amb aquell bibliotecari que havia estat tan simpàtic.

13. Què és el que més t'agrada trobar-hi? I allò que t'agradaria que hi fos?

M'agraden les seleccions de llibres: els "recomanats"; les "novetats"; les seleccions d'autor... Si hi vas sovint i la selecció canvia, et fa l'efecte que la biblioteca és viva.

14. Que t'ofereixi estímuls? Que et suggereixi propostes?

Que et faci sentir que en formes part. La biblioteca és una teràpia.

15. Què et sembla que fa que algú no vagi mai a la biblioteca?

Avui dia, el motiu no pot ser el desconeixement ni la llunyania perquè hi ha biblioteques per tot arreu. Per tant, qui no hi va mai no en deu tenir cap interès.

16. Com recomanaries aquesta biblioteca a algú que no té costum d'anar-hi?

Dóna't un respir amb allò que més t'agradi.

Glòria Pujol, usuària de la Biblioteca de la UOC

La següent entrevista s'ha realitzat a una estudiant d'Humanitats de la Universitat Oberta de Catalunya, per tant és un usuari que utilitza intensivament les tecnologies de la informació i la comunicació a l'hora d'estudiar i d'utilitzar la biblioteca. Es troba entre el grup d'edat majoritari dels estudiants de la UOC, és a dir entre 26 i 35 anys. I compleix amb els trets característics essencials dels estudiants a distància, treballant almenys 40 hores a la setmana i amb responsabilitats familiars.

1. Què et porta normalment a visitar la biblioteca?

Què vol dir "visitar" la biblioteca? Vols dir en persona o virtualment? Jo visito en persona la biblioteca pública de prop de casa, i és quan busco llibres per oci, per perdre'm per les prestatgeries o quan hi vaig amb les nenes. En canvi, visito sempre virtualment la biblioteca de la UOC, i és només per estudiar, per buscar material per fer treballs.

2. Acostumes a visitar-la amb regularitat o quan tens una necessitat concreta?

La biblioteca de la UOC la visito durant el semestre en funció de l'estudi o de les activitats de l'avaluació continuada. I la del barri, un parell de vegades al mes.

3. Recordes la teva primera vegada? Quin record en tens?

La primera vegada que vaig fer servir la biblioteca pública o la de l'institut va ser amb companys de classe per fer deures i estudiar. La de la UOC la vaig visitar per primer cop fa 10 anys, quan vaig començar a estudiar, i sempre a través de la seva web.

4. Quan necessites informació, on la cerques primer?

Primer cerco a Internet, al Google i al Google Scholar. No pregunto mai a ningú a no ser que no trobi un llibre a la prestatgeria, llavors sí que pregunto al bibliotecari del taulell.

5. Segons la teva opinió, el personal es preocupa prou pels usuaris o més pel funcionament del centre i la documentació que gestiona?

Es prima l'accessibilitat, sense cap dubte. El que passa és que a la biblioteca de la UOC segur que hi ha molta més informació que la que jo utilitzo. Jo a la biblioteca de l'aula ho tinc tot i només he de buscar informació addicional si jo vull ampliar o complementar.

6. Penses que ens sabem vendre o hem de millorar la nostra imatge?

La biblioteca se sap vendre, i jo crec que tenen molt d'èxit. Sempre estan plenes, i la de la UOC té una bona web i sempre és present a les trobades presencials i fa tallers. Si els estudiants no anem prou a la biblioteca de la UOC és perquè ja ens donen tots els continguts mastegats.

7. Quin és el principal defecte que té la biblioteca?

La primera vegada que entres a la web de la biblioteca de la UOC estàs una mica perdut. Hi ha molts conceptes que es donen per sobreentesos i has d'anar navegant segons l'estratègia assaig/error. Em va costar molt saber com trobar el material didàctic de les assignatures i la bibliografia recomanada. I és que hi ha molta informació!

8. Què és el que més t'agrada de la biblioteca?

Jo "flipo" amb el SOD [Servei d'Obtenció de Documents]. Això ho tenen totes les biblioteques universitàries? I és que és un gust rebre fragments de llibres o articles digitalitzats a l'email! I també m'agrada que amb el préstec m'envien els llibres per correu i no he de desplaçar-me mai.

9. Què fa que algú no vagi mai a la biblioteca?

Doncs que potser no estudia, o no li interessa la lectura. O potser prefereix comprar els llibres, perquè hi ha gent força fetixista que els ha de posseir.

Dr. Rafael M. Mérida Jiménez, usuari docent investigador de la biblioteca universitària de Lleida

El Dr. Rafael M. Mérida és docent i investigador de la Facultat de Lletres de la Universitat de Lleida. Ha treballat com a editor a Cercle de Lectors i ha exercit la docència a universitats espanyoles i americanes (Girona, Houston, Puerto Rico). El seu àmbit d'investigació es mou especialment entre la literatura medieval castellana i els estudis de gènere (*Damas, santas y pecadoras, El gran libro de las brujas, Sexualidades transgresoras, Fuera de la orden de natura, etc.*)

1. Què et porta normalment a visitar la biblioteca?

Una biblioteca és un espai i un arxiu del coneixement, material i intel·lectual. Visitar una biblioteca, aleshores, és una acció que dóna sentit a la meua feina des de múltiples perspectives. Calen obligacions o excuses? Totes són bones!

2. Acostumes a visitar-la amb regularitat? Com a docent i investigador, tens alguna necessitat concreta que et lligui a la biblioteca?

No en visito una, més aviat diria que vaig a moltes biblioteques, i amb una regularitat que m'agrada per la seva quotidianitat. I és que, com a docent i investigador, necessito les biblioteques: sense elles no existirien ni els meus cursos ni les meves publicacions –tampoc jo seria la mateixa persona.

3. Recordes el primer cop que vas visitar una biblioteca?

Més o menys tindria uns 12 anys i va ser la biblioteca de La Caixa, del barri d'Horta, a Barcelona, de la qual vaig ser soci penitent durant molts anys.

4. Quan necessites informació, on la cerques primer, a Internet, a la biblioteca pel teu compte, li demanes a un bibliotecari, preguntes a un col·lega?

Actualment, consulto primer la meua pròpia biblioteca, i depenent del tema puc fer cerques simultànies per totes les vies que m'apuntes. Hores d'ara, a més, Internet i biblioteca no són paraules antònimes.

5. Segons la teua opinió, el personal de la biblioteca es preocupa prou pels investigadors que fan ús del centre o està més preocupat pel funcionament del centre i la documentació que gestiona?

Això va vinculat a cada institució/biblioteca i a la seva gestió de personal: totes les tasques que em dius són indispensables, d'altra banda. Allò que sí diria és que un bibliotecari pot ser tant la clau essencial per desenvolupar una investigació com el seu millor enemic...

6. Penses que ens sabem vendre o hem de millorar la nostra imatge? Coneixes els serveis que com a docent i investigador t'ofereix la teua biblioteca?

Des de fa uns anys, és evident que les biblioteques universitàries i el seu personal han fet, i fan, un inestimable esforç, de vegades poc conegut i/o reconegut, per millorar els serveis, els quals, dia rere dia, sabeu "vendre" millor, com no podia ser d'altra manera.

Reconec, però, que tal vegada no els conec tots, i això és un molt bon senyal.

7. Heu conegut biblioteques universitàries i especialitzades d'altres països. Trobeu avui en dia moltes diferències pel que fa a recursos d'investigació a Catalunya en comparació amb d'altres països? Si haguéssiu de parlar d'un defecte, quin mencionariu? Alguna idea per polir-lo?

Els recursos d'investigació dels quals disposem a Catalunya, dins l'àmbit de les Humanitats, són abundants. A mi m'agradaria, però, disposar de més informacions als catàlegs en línia, que aquests fossin absolutament rigorosos i que els fons de tots els nostres arxius i biblioteques estiguessin ben catalogats. Cal valorar, d'altra banda, les funcions dels diversos tipus de biblioteques i no caure en el parany de voler transformar-les totes en centres cívics. Una biblioteca universitària és, per si mateixa, un centre cultural de primer ordre i cal vindicar la seva importància. Dinamitzar? Sí. Dinamitzar? No.

8. Què és el que més t'agrada trobar-hi? I allò que t'agradaria que hi fos?

M'agrada trobar-m'hi, però, sobretot, m'agraden les sorpreses que han anat deixant per a mi, sense saber-ho, les persones que han fet les comandes i les compres de documents al llarg dels anys i a les quals mai no agrairé prou la seva dedicació. El meu desig és impossible: m'agradaria trobar-hi tot, tot, tot.

9. Diuen que alguns investigadors en Humanitats necessiten poc les biblioteques. Què et sembla que fa que algú no vagi mai a la biblioteca? Mana la tradició oral?

Cada investigació és diferent i és ben cert que, de vegades, per algunes tasques no és necessari trepitjar cada dia la biblioteca, sobretot si has anat fent de bons llibres la teva. De manera que, en el cas que algú no hi vagi mai, cosa que trobo inimaginable, imagino tres possibilitats: una, que aquesta persona ha anat fent una més que excel·lent inversió de diners a casa seva (que inclou subscripcions a publicacions periòdiques); dos, que aquesta persona fa sempre la mateixa investigació, que no cal actualitzar, i li va canviant el títol; o, tres, que aquesta persona és molt mandrosa i ruca.

10. Creus que tenim un dèficit de recursos informatius entre ciències humanes? Estan ben dotades les biblioteques de Lletres, Filosofia, Història, Art...?

Les biblioteques d'Humanitats necessiten molts més diners que dels que es disposa actualment per poder adquirir el volum de novetats, nacionals i internacionals, indispensable que atorgui categoria autènticament investigadora a les seves institucions, i per anar omplint els "forats" vells.

Molts polítics creuen, a la vista de les seves pràctiques, que invertir en recerca de l'àrea de ciències humanes no té gaire sentit, ja que no les contempen com a ciència i perquè no és una font de vots immediata (ni una exigència ciutadana, com tampoc ho és l'educació, malauradament). De manera que caldria un canvi radical de la seva mentalitat, alhora, també, que un més notable grau d'exigència, social i política, per part dels professionals de les biblioteques, dels docents, dels estudiants i de tots els usuaris (que som qui els escollim).